

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002904

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-08-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №381 від 10.09.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попов Микита Олександрович

2. Mykyta O. Popov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 16-08-2024

Спеціальність за освітою: Маркетинг

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 81

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.09

Тема дисертації:

1. Підготовка майбутніх вчителів до формування медіаграмотності у дітей молодшого шкільного віку
2. Preparation of future teachers for the formation of media literacy in children of primary school age

Реферат:

1. У дисертації подано теоретичне узагальнення та нове наукове вирішення проблеми підготовки майбутніх вчителів до формування медіаграмотності у дітей молодшого шкільного віку, обґрунтовано педагогічні умови щодо забезпечення процесу підготовки, розроблено організаційно-педагогічну модель, апробовано експериментальну методику підготовки майбутніх вчителів до формування медіаграмотності у дітей молодшого шкільного віку, що надало можливість дійти висновків. У вступі конкретизується актуальність дослідження, визначається його об'єкт, мета, завдання, характеризуються методи роботи, розкривається наукова новизна та практичне значення дисертації, вказуються відомості про затвердження та впровадження отриманих результатів, загальна кількість публікацій, структура та обсяг дисертації. У першому розділі дисертації «Теоретичні засади підготовки майбутніх вчителів до формування медіаграмотності у дітей молодшого шкільного віку» було проаналізовано передовий педагогічний досвід у сфері медіаосвіти різних

країн світу (Велика Британія, Франція, Німеччина, США, Канада, Австралія та ін.) та їх досягнення в національній системі медіаосвіти України. Розвиток медіаосвіти у США, деяких європейських країнах розпочався ще в 50–70-х роках ХХ ст., тобто у цих країнах система медіаосвіти на сучасному етапі є достатньо сформованою. Тому аналіз особливостей її становлення, проблем, що виникали та шляхи їх вирішення – усе це дає змогу почасти уникнути проблем становлення та ефективно реалізувати цей напрям в Україні. Аналіз психолого-педагогічної літератури показав, що медіаграмотність включає в себе естетичні та креативні навички, які допомагають сприймати, створювати та інтерпретувати медіаконтент. Вона також включає в себе інтерактивні навички для комунікації через медіа, вживання різних медіаролей та висловлення своїх думок. Критичні навички аналізу використовуються для інтерпретації та розуміння медіаконтенту, аналізу та оцінки медіаформ за допомогою аналітичних інструментів. Ці навички розвиваються через дослідження різних жанрів медіаконтенту. Навички безпеки включають в себе аналіз складних ситуацій, захист особистого простору та уникнення небезпечних контактів та контенту в інтернеті. Початкова школа сьогодні стає місцем, де формуються медіаграмотні особистості, які здатні самостійно знаходити потрібну інформацію, перевіряти її достовірність, а також створювати власні медіапродукти. Аналіз наукової літератури показав, що суспільство визначає нові вимоги до професійної компетентності сучасних педагогів. Особливо важливою стає інформатизація освіти, що вимагає від вчителів володіння мультимедійними технологіями та методами формування медіаграмотності у дітей молодшого шкільного віку. У другому розділі дисертації «Організаційно-педагогічна модель підготовки майбутніх вчителів до формування медіаграмотності у дітей молодшого шкільного віку», розробляючи організаційно-педагогічну модель, ми поставили завдання вдосконалити підготовку майбутніх вчителів до формування медіаграмотності у дітей молодшого шкільного віку. При такому підході важливим є ознайомлення майбутніх вчителів із сучасною галуззю знань – медіапедагогікою, методологією, закономірностями та принципами організації медіаосвіти, формування у них потреби застосовувати ці знання у педагогічній діяльності, використовувати розвиток необхідних професійних якостей та навичок, а також формування мислення у професійній діяльності, яка характеризується багатовимірністю професійної орієнтації сучасного вчителя. Модель підготовки майбутніх вчителів до формування медіаграмотності у дітей молодшого шкільного віку представлена чотирма модулями, що є структурними компонентами моделі: цільовий модуль (мету, завдання, результат), теоретико-методологічний модуль (етапи, підходи, принципи), організаційно-технологічний (компоненти готовності, зміст, форми, методи), результативно-діяльнісний (критерії, показники, рівні та умови). Теоретико-методологічний модуль розробленої моделі підготовки майбутніх вчителів до формування медіаграмотності у дітей молодшого шкільного віку містить низку загальнонаукових підходів: системний, компетентнісний, діяльнісний; в організаційно-технологічному модулі окреслені засоби медіаосвіти, які будуть використовуватися майбутніми вчителями початкової школи у своїй професійній діяльності: технічні (засоби удосконалення навчального процесу: технічні та електронні пристрої та пристрої, за допомогою яких розробляються та тиражуються електронні засоби навчання); програмне забезпечення загального призначення: програми Microsoft Office, що забезпечують підготовку та оформлення навчальних матеріалів: Microsoft Power Point, Microsoft Word, Microsoft Publisher; програми для обробки графічних зображень (Paint, Corel Draw та ін.) та ін.

2. The dissertation presents a theoretical generalization and a new scientific solution to the problem of training future teachers to develop media literacy in primary school children, substantiates the pedagogical conditions for ensuring the training process, develops an organizational and pedagogical model, and tests an experimental methodology for training future teachers to develop media literacy in primary school children, which made it possible to draw conclusions. The introduction specifies the relevance of the study, defines its object, purpose, and objectives, characterizes the methods of work, reveals the scientific novelty and practical significance of the thesis, provides information on the approval and implementation of the results, the total number of publications, and the structure and scope of the thesis. In the first chapter of the dissertation, «Theoretical Foundations of Preparing Future Teachers for Media Literacy in Primary School Children,» the author analyzes the best pedagogical practices in media education in different countries (UK, France, Germany, USA, Canada, Australia, etc.)

and their achievements in the national media education system of Ukraine. The development of media education in the United States and some European countries began in the 50s and 70s of the twentieth century, so the media education system in these countries is now well established. Therefore, the analysis of the peculiarities of its formation, the problems that arose and the ways to solve them all allow us to partially avoid the problems of formation and effectively implement this area in Ukraine. The analysis of psychological and pedagogical literature has shown that media literacy includes aesthetic and creative skills that help to perceive, create and interpret media content. It also includes interactive skills for communicating through media, taking on different media roles, and expressing opinions. Critical analysis skills are used to interpret and understand media content, analyze and evaluate media forms using analytical tools. These skills are developed through the study of different genres of media content. Safety skills include analyzing difficult situations, protecting personal space, and avoiding dangerous contacts and content on the Internet. Today, primary schools are becoming places where media literate individuals are formed, who are able to independently find the information they need, check its accuracy, and create their own media products. The analysis of scientific literature has shown that society defines new requirements for the professional competence of modern teachers. Especially important is the informatization of education, which requires teachers to be proficient in multimedia technologies and methods of forming media literacy in primary school children. In the second chapter of the dissertation, «Organizational and Pedagogical Model of Training Future Teachers to Develop Media Literacy in Primary School Children», we set out to improve the training of future teachers to develop media literacy in primary school children. In this approach, it is important to familiarize future teachers with the modern field of knowledge - media pedagogy, methodology, patterns and principles of media education, to form their need to apply this knowledge in their teaching activities, to use the development of the necessary professional qualities and skills, as well as to form thinking in professional activities characterized by the multidimensionality of the professional orientation of a modern teacher. The model of training future teachers to develop media literacy in primary school children is represented by four modules that are the structural components of the model: the target module (goal, objectives, result), theoretical and methodological module (stages, approaches, principles), organizational and technological (components of readiness, content, forms, methods), and performance and activity (criteria, indicators, levels and conditions). The theoretical and methodological module of the developed model of training future teachers for the formation of media literacy in primary school children contains a number of general scientific approaches: systemic, competence, activity; the organizational and technological module outlines the means of media education that will be used by future primary school teachers in their professional activities: technical (means of improving the educational process: technical and electronic devices and devices with which electronic Microsoft Power Point, Microsoft Word, Microsoft Publisher; programs for processing graphic images (Paint, Corel Draw, etc.); programs for processing, cutting, playing audio and video: (players (Adobe Flash Player, AIMP, Winamp, Windows Media Player, etc.); editors (Windows Movie Maker, Windows Live Movie Maker, etc.); converters (Format Factory, Free Studio, etc.), etc.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Попов М. О. Теоретичні основи професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи в умовах цифрової трансформації освіти. Інноваційна педагогіка. 2023. Т. 2, № 61. С. 111-115. URL:

http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/61/part_2/22.pdf.

- 2. Попов М. О. Медіаосвіта у сучасній педагогічній парадигмі. Інноваційна педагогіка. 2023. Т. 2, № 58. С. 205–209. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/58/part_2/43.pdf.
- 3. Попов М. Особливості організації інтернет орієнтованого освітнього середовища у закладі вищої освіти. Освітньо-науковий простір. 2023. № 4 (1). С. 133–142. URL: [https://doi.org/10.31392/onp.2786-6890.4\(1\).2023.14](https://doi.org/10.31392/onp.2786-6890.4(1).2023.14)
- 4. V. Sulym, A. Melnykov, M. Popov, O. Vechirko, D. Malets. Improving education through implementation of information technologies into the educational process /. Revista amazonia investiga. 2023. Vol. 12, no. 68. P. 281–293. URL: <https://doi.org/10.34069/ai/2023.68.08.26>
- 5. I. Kotiash, I. Shevchuk, M. Borysonok, I. Matviienko, M. Popov, V. Terekhov, O. Kuchai Possibilities of using multimedia technologies in education /. IJCSNS international journal of computer science and network security. 2022. Vol. 22, no. 6. P. 727–732. URL: http://paper.ijcsns.org/07_book/202206/20220691.pdf
- 6. Попов М. О. Аналіз проблеми активізації пізнавальної діяльності молодших школярів засобами електронних освітніх ресурсів. Тенденції сучасної підготовки майбутніх вчителів початкової школи: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (6–7 жовт. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Ф-т початкової освіти [та ін.]; [голов. ред. О. А. Комар; редкол.: О. В. Кравчук, Т. Я. Грігченко, О. В. Лоюк [та ін.]; відп. за вип. Б. А. Якимчук]. Умань, 2022. С.139–142.
- 7. Попов М. О. Особливості активізації пізнавальної діяльності молодших школярів засобами електронних освітніх ресурсів. Актуальні проблеми психології розвитку особистості: Міжнар. науково-практ. конф., м. Київ, 12–15 трав. 2023 р. / Заг. ред. Т.О. Олефіренко. Київ, 2023. С. 122–125. URL: https://pf.udu.edu.ua/images/2023_pro/ЗБІРНИК_ТЕЗ_Міжн._конф_Трав_ень_2023.pdf#page=122
- 8. Попов М. О. Роль цифрових освітніх технологій у реалізації завдань НУШ та розвитку творчих здібностей майбутніх вчителів початкової школи. Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти: VII Міжнар. науково-практ. Інтернет-конф., м. Вінниця, 28–29 берез. 2023 р. Вінниця, 2023.
- 9. Попов М. О. Особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій в навчальному процесі початкової школи. Науковий простір студента: пошуки і знахідки (ч. 2): матеріали XI Всеукраїнської науково-практичної студентської інтернет-конференції (29 березня 2024 року): збірник тез. Київ: УДУ імені Михайла Драгоманова. 2024. С.193–198
- 10. Губарева Д.В., Попов М.О., Химич М.А. Теоретичні та методичні основи підготовки майбутніх вчителів до формування медіаграмотності у дітей молодшого шкільного віку: навч-метод. посіб. /Д.Губарева, М. Попов, М. Химич. Київ: Видавництво Ліра-К, 2024, 106 с.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U000047, 0121U001003

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Драпушко Ростислав Григорович

2. Rostislav Drapushko

Кваліфікація: к. філос. н., доц., 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3089-5349

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чичук Антоніна Петрівна

2. Antonina P. Chychuk

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9982-3634

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Код за ЄДРПОУ: 22112656

Місцезнаходження: площа Кошута, буд. 6, Берегове, Берегівський р-н., 90202, Україна

Форма власності: Приватна/недержавна

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Желанова Вікторія Вячеславівна

2. Viktoriia V. Zhelanova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9467-1080

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=z7p9-_gAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 45307965

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Комунальна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Попова Людмила Миколаївна
2. Ludmyla M. Popova

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3764-3870

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тесленко Тетяна Василівна
2. Tetiana V. Teslenko

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2072-1828

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=1r11tLQAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Васютіна Тетяна Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

Васютіна Тетяна Миколаївна

Кліваденко Наталія Іванівна

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна